

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 17 lutego 2023 r.

**Opinia do ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej
na lata 2023–2027**

(druk nr 918)

I. Cel i przedmiot ustawy

Głównym celem ustawy jest stworzenie podstaw prawnych realizacji Planu Strategicznego dla wspólnej polityki rolnej w latach 2023–2027, zwanego dalej „Planem”, który został przygotowany na podstawie zreformowanej wspólnej polityki rolnej i nowego pakietu aktów prawnych Unii Europejskiej (UE), zakładających finansowanie różnych interwencji objętych Planem przez Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG) oraz Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Ustawa służy stosowaniu:

- 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, zwanego dalej „rozporządzeniem 2021/2115”;
- 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, zwanego dalej „rozporządzeniem 2021/2116”.

Ustawa określa:

- 1) zadania oraz właściwość organów i jednostek organizacyjnych w zakresie dotyczącym realizacji Planu określonym w:
 - a) rozporządzeniu 2021/2115 oraz w przepisach wydanych na jego podstawie,
 - b) rozporządzeniu 2021/2116 oraz w przepisach wydanych na jego podstawie;
- 2) warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty:
 - a) pomocy finansowej w ramach interwencji objętych Planem oraz w ramach przejściowego wsparcia krajowego, o którym mowa w art. 147 rozporządzenia 2021/2115,
 - b) pomocy technicznej, o której mowa w art. 125 rozporządzenia 2021/2115 – w zakresie nieokreślonym w przepisach, o których mowa w pkt 1, lub przewidzianych w tych przepisach do określenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej;
- 3) zasady wdrażania instrumentów finansowych w zakresie nieokreślonym w przepisach, o których mowa w pkt 1, lub przewidzianych do określenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej.

Wskazać przy tym należy, że w ustawie zaproponowano rozwiązania, zgodnie z którymi za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będzie się odbywało składanie wniosków o przyznanie pomocy finansowej oraz ich rozpatrywanie, w tym prowadzenie korespondencji w sprawie oraz zawieranie umów o przyznanie pomocy. Ustawa wychodzi w tym zakresie naprzeciw ogólnemu procesowi informatyzacji, który jest związany z dynamicznym rozwojem technologicznym.

Ustawa zmienia:

- 1) ustawę z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów;
- 2) ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach;
- 3) ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych;
- 4) ustawę z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne;
- 5) ustawę z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw;
- 6) ustawę z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych;
- 7) ustawę z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego;

- 8) ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej;
- 9) ustawę z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 10) ustawę z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu;
- 11) ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej;
- 12) ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych;
- 13) ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych;
- 14) ustawę z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego;
- 15) ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej;
- 16) ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- 17) ustawę z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013;
- 18) ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 19) ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 20) ustawę z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin;
- 21) ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności;
- 22) ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;
- 23) ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej;
- 24) ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne;
- 25) ustawę z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich;
- 26) ustawę z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych;
- 27) ustawę z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa;
- 28) ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych;
- 29) ustawę z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej;
- 30) ustawę z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Ustawa uchyla ustawę z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

Ustawa zawiera przepisy przejściowe związane z wprowadzanymi nią rozwiązaniami (art. 148–167).

Ustawa wchodzi w życie z dniem 15 marca 2023 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 145, który wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 135 pkt 3w zakresie art. 10c ust. 12, który wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2023 r.;
- 3) art. 122 pkt 6 lit. b, art. 127 pkt 2, art. 129 pkt 1 i 5, art. 130 pkt 1 oraz art. 142, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.;
- 4) art. 56 ust. 8 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy wpłynął do Sejmu jako przedłożenie rządowe w dniu 20 stycznia 2023 r. (druk sejmowy nr 2953). W tym samym dniu projekt ustawy został skierowany do pierwszego czytania na posiedzeniu Sejmu.

Pierwsze czytanie projektu ustawy odbyło się na 71. posiedzeniu Sejmu w dniu 25 stycznia 2023 r. W tym samym dniu projekt ustawy został skierowany do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi celem przedstawienia sprawozdania.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, po rozpatrzeniu projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 25 stycznia 2023 r., wniosła o jego uchwalenie przez Sejm w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 2972).

Drugie czytanie projektu ustawy odbyło się na 72. posiedzeniu Sejmu w dniu 7 lutego 2023 r. Projekt ustawy został ponownie skierowany do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi celem rozpatrzenia zgłoszonych do niego poprawek.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, po rozpatrzeniu poprawek zgłoszonych do projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 8 lutego 2023 r., wniosła o jego uchwalenie przez Sejm w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 2972–A).

Sejm uchwalił ustawę na 72. posiedzeniu w dniu 8 lutego 2023 r. Za przyjęciem ustawy głosowało 439 posłów, przy braku głosów przeciw i 12 głosach wstrzymujących się.

III. Uwagi szczegółowe

1. Ustawa zawiera przepisy, które nie są jednolite w sposobie zapisywania okresu wyrażanego w latach. Przepisy art. 2 pkt 29 i 30 oraz art. 27 ust. 3 odnoszą się do lat oznaczanych **wyrazem (pięć lat, trzy lata)**, natomiast pozostałe do lat oznaczanych **liczbą arabską** (art. 2 pkt 33, art. 28 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, art. 51 ust. 5 oraz art. 78 – np. **5 lat**). W związku z tym proponuje się ujednoczyć przedmiotową kwestię zgodnie z rekomendowaną poniżej poprawką.

Propozycja poprawek:

w art. 2 w pkt 29 i 30 wyrazy „pięć lat” zastępuje się wyrazami „5 lat”;

w art. 27 w ust. 3 wyrazy „trzech lat” zastępuje się wyrazami „3 lat”.

2. Przepis art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy stanowi, że **projekt wytycznych** instytucji zarządzającej **i ich zmian** jest przekazywany do zaopiniowania innym podmiotom – **jeżeli opiniowanie projektu wytycznych** instytucji zarządzającej **jest uzasadnione zakresem zadań tych podmiotów**. Z jego brzmienia wynika więc, że te tzw. inne podmioty nie opiniują **projektu zmiany** wytycznych instytucji zarządzającej, która dotyczy ich zadań w sytuacji, gdy pierwotnie projekt zmienianych wytycznych takich zadań nie dotyczył. W związku z tym jeżeli inne podmioty, o których mowa w art. 6 ust. 4 pkt 3, powinny być uwzględnione przy opiniowaniu zmiany wytycznych instytucji zarządzającej zawsze, gdy zmiana ta dotyczy ich zadań, niezależnie od pierwotnego zakresu zmienianych wytycznych, to rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 6 w ust. 4 w pkt 3 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „wytycznych instytucji zarządzającej” dodaje się wyrazy „i ich zmian”.

3. Przepis art. 6 ust. 7 pkt 2 ustawy stanowi, że instytucja zarządzająca (minister właściwy do spraw rozwoju wsi) ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat **o miejscu publikacji** wytycznych instytucji zarządzającej oraz ich zmian. Wątpliwości budzi jednak, czy przedmiotem tego ogłoszenia nie powinno być wskazanie nie tyle miejsca publikacji wytycznych (tj. że jest nim strona internetowa instytucji zarządzającej), co **adresu strony internetowej**, na której wytyczne te są zamieszczane. Należy bowiem zaznaczyć, że miejsce publikacji tych

wytycznych określa już art. 6 ust. 7 pkt 1 i jest nim **strona internetowa** instytucji zarządzającej. Odesłać tutaj można do proponowanego w **art. 133 pkt 8 ustawy przepisu art. 14kd ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju**, który w pkt 1 przewiduje, że minister właściwy do spraw rozwoju wsi (a więc ten sam podmiot) podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej program rozwoju obszarów wiejskich i plan strategiczny dla wspólnej polityki rolnej oraz ich zmiany, a w pkt 2 w lit. b – że ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat **o adresie strony internetowej**, na której zostały zamieszczone te dokumenty.

Analogiczna uwaga dotyczy proponowanego w art. 118 pkt 2 lit. c ustawy przepisu art. 3 ust. 10 pkt 2 ustawy o scalaniu i wymianie gruntów oraz proponowanego w art. 138 pkt 7 ustawy przepisu art. 15a ust. 2 pkt 2 ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności.

W związku z tym, jeżeli w ww. przepisach chodzi w rzeczywistości o to samo (wskazanie **adresu strony internetowej**, na której są zamieszczane wskazane w nich dokumenty), rekomenduje się przyjęcie zaproponowanych poniżej poprawek.

Propozycja poprawek:

w art. 6 w ust. 7 w pkt 2 wyrazy „o miejscu publikacji wytycznych instytucji zarządzającej oraz ich zmian” zastępuje się wyrazami „o adresie strony internetowej, na której zostały zamieszczone wytyczne instytucji zarządzającej oraz ich zmiany”;

w art. 118 w pkt 2 w lit. c, w ust. 10 w pkt 2 wyrazy „o miejscu publikacji wytycznych” zastępuje się wyrazy „o adresie strony internetowej, na której zostały zamieszczone wytyczne” oraz wyraz „zmian” zastępuje się wyrazem „zmiany”;

w art. 138 w pkt 7, w art. 15a w ust. 2 w pkt 2 wyrazy „o miejscu publikacji wytycznych oraz ich zmian” zastępuje się wyrazami „o adresie strony internetowej, na której zostały zamieszczone wytyczne oraz ich zmiany”.

4. Proponowany art. 49 ustawy stanowi upoważnienie ustawowe **o charakterze obligatoryjno-fakultatywnym**. Z jednej strony określa sprawy, które **muszą być określone** w wydawanym na jego podstawie rozporządzeniu (**ust. 1**), z drugiej – sprawy, które **mogą być w tym rozporządzeniu określone**, w zależności od decyzji wydającego go ministra (**ust. 2 pkt 2**). Należy więc zaznaczyć, że Zasady techniki prawodawczej wykluczają dopuszczalność upoważnienia o charakterze

obligatoryjno-fakultatywnym. Wskazuje na to zarówno użyty w § 68 ust. 1 tych zasad spójnik alternatywy rozłącznej „albo”, jak i określone w nich wzorce redagowania upoważnień ustawowych. Zgodnie z ww. § 68 ust. 1 upoważnieniu do wydania rozporządzenia można nadać charakter obligatoryjny **albo** fakultatywny. Jeżeli do funkcjonowania ustawy jest niezbędne wydanie rozporządzenia, **upoważnieniu nadaje się charakter obligatoryjny**. Jeżeli rozstrzygnięcie co do tego, czy i kiedy wydać rozporządzenie, pozostawia się organowi upoważnionemu, **upoważnieniu nadaje się charakter fakultatywny** (§ 68 ust. 2). Jest to konsekwencją m.in. dyrektywy wyrażonej w § 119 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej stanowiącej, że na podstawie jednego upoważnienia ustawowego wydaje się jedno rozporządzenie. Z praktycznego punktu widzenia należy zaznaczyć, że wydanie rozporządzenia na podstawie obligatoryjnego upoważnienia ustawowego określonego w art. 49 ust. 1 wykluczy możliwość późniejszego wykonania drugiej części upoważnienia (upoważnienia fakultatywnego) określonego w art. 49 ust. 2 pkt 2. Zasadą jest bowiem, że rozporządzenie wydane na podstawie danego upoważnienia ustawowego (np. art. 49 ust. 1) może być zmieniane i uchylane wyłącznie na podstawie przepisów, które stanowiły podstawę jego wydania (a więc art. 49 ust. 1). Kończąc zaznaczyć należy, że przepisy powszechnie obowiązujące, w tym upoważnienia ustawowe, powinny odpowiadać zasadom przyzwoitej legislacji, określonym w Zasadach techniki prawodawczej. Jest to bezsporne również **na gruncie orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, który wielokrotnie podkreślał, że naruszenie wymogów co do właściwego formułowania upoważnień ustawowych do wydania aktu wykonawczego stanowi naruszenie wynikającej z zasady demokratycznego państwa prawnego zasady poprawnej legislacji (np. wyrok TK z: 11 lutego 1997 r., P 2/96, 17 czerwca 1997 r., U 5/96)**. W związku z tym w rozpatrywanym przypadku należy dokonać rozdzielenia upoważnienia obligatoryjnego i upoważnienia fakultatywnego, zgodnie z rekomendowaną poniżej poprawką. **Na marginesie dodać należy, że dołączony do projektu procedowanej ustawy projekt rozporządzenia przewidzianego do wydania na podstawie omawianego upoważnienia ustawowego jest wydawany na podstawie art. 49 ust. 1, a więc wyłącznie jego obligatoryjnej części.**

Analogiczne zastrzeżenia dotyczą odpowiednio art. 50 ust. 2 oraz proponowanego w art. 137 pkt 2 lit. b ustawy art. 60 ust. 6 i 7 ustawy o środkach ochrony roślin.

Propozycja poprawek:

w art. 49:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rozwoju wsi w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych może różnicować stawki poszczególnych płatności bezpośrednich lub przejściowego wsparcia krajowego w zależności od powierzchni gruntów albo liczby zwierząt w gospodarstwie kwalifikujących się do tych płatności lub tego przejściowego wsparcia krajowego, mając na względzie priorytety polityki państwa w zakresie rolnictwa oraz warunki, na jakich państwo członkowskie Unii Europejskiej może przyznawać płatności bezpośrednie lub przejściowe wsparcie krajowe, określone w przepisach, o których mowa w art. 1 pkt 1.”,

b) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, współczynnik zmiany liczby punktów uzyskiwanych za realizację danej praktyki służącej zwiększeniu sekwestracji węgla w glebie i poprawie zarządzania składnikami odżywczymi stosowany przy ustalaniu wysokości płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi, mając na względzie kwoty, jakie mogą zostać przeznaczone na te płatności określone w Planie, oraz powierzchnię, która może być objęta tymi płatnościami.”,

c) w ust. 3 wyrazy „ust. 2 pkt 2” zastępuje się wyrazami „ust. 2a”;

w art. 50 w ust. 2 wyrazy „Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister” zastępuje się wyrazem „Minister” oraz po wyrazach „może określić” dodaje się wyrazy „, w drodze rozporządzenia,”;

w art. 137 w pkt 2 w lit. b, w ust. 7 wyrazy „Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, minister” zastępuje się wyrazem „Minister” oraz po wyrazach „może określić” dodaje się wyrazy „, w drodze rozporządzenia,”;

5. Przepisy art. 51 ust. 2 pkt 3 ustawy budzą wątpliwości w dwóch aspektach.

Po pierwsze – proponowany przepis stanowi, że **wysokość kary** (tj. zgodnie z art. 2 pkt 13 ustawy – kary, o której mowa w art. 59 ust. 1 lit. d rozporządzenia 2021/2116) **jest określona w przepisach procedowanej ustawy i w przepisach wydanych na podstawie jej art. 70 i art. 71. Należy więc zaznaczyć, że **wbrew temu, co wynika z art. 51 ust. 2 pkt 3, ustawa nie określa wysokości tych kar.**** Jedynymi jej

przepisami, poza wskazanym wyżej art. 51 ust. 2 pkt 3, dotyczącymi spraw związanych z wysokością kary, są ust. 2 pkt 1 i 2 tego artykułu. Przewidują one odpowiednio, że kara jest uzależniona od kryteriów określonych w art. 59 ust. 5 akapit pierwszy rozporządzenia 2021/2116 (**ust. 2 pkt 1**) oraz, że nie może ona przekroczyć 200% wysokości wnioskowanej pomocy (**ust. 2 pkt 2**). **Nie określają one jednak samej wysokości tej kary.** Stanowią natomiast odpowiednio wytyczne dla organu wydającego rozporządzenie określające wysokość tych kar na podstawie art. 70 i art. 71 oraz dla organu nakładającego karę, a w przypadku tego drugiego organu – również podstawę prawną do jej ostatecznego ustalenia, gdy jej wysokość ustalona na podstawie wskazanych wyżej rozporządzeń przekroczyłaby w danej sprawie 200% wysokości wnioskowanej pomocy. W takim przypadku nakładający karę organ, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2, powinien ją ustalić w wysokości odpowiadającej 200% tej pomocy. W tym zakresie rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki likwidującej wskazanie, że przepisy ustawy określają wysokość kary.

Po drugie – wątpliwości budzi przekazanie określenia wysokości omawianych kar w rozporządzeniach. Należy bowiem zaznaczyć, że **co do zasady materia dotycząca określenia kar, jako środka represyjnego, jest zastrzeżona dla przepisów rangi ustawowej. Podstawowe elementy zarówno czynu jak i kary muszą być natomiast określone w samej ustawie.** Nie wyklucza to możliwości doprecyzowania niektórych z tych elementów przez akty podustawowe. Dodatkowo wskazać należy, że omawiana kara jest karą pieniężną, do której stosuje się wymogi określone w § 81a Zasad techniki prawodawczej. Zgodnie z nimi **w przepisach o karach pieniężnych określa się w sposób wyczerpujący wysokość tej kary.**

Analogiczne zastrzeżenia dotyczą kar administracyjnych (tj. zgodnie z art. 2 pkt 14 ustawy – kar administracyjnych, o których mowa w art. 84 rozporządzenia 2021/2116). **Ustawa nie określa wysokości tych kar. Nie zawiera nawet wytycznych dotyczących ich ustalania, jak ma to miejsce w przypadku omawianych wyżej kar. Ogranicza się do przekazania tej materii w całości do określenia w drodze rozporządzenia i to tylko jeżeli chodzi o procentową wielkość kar administracyjnych. Zgodnie z art. 55 ust. 2 pkt 2 minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, wyrażoną w procentach wielkość kary administracyjnej w zależności od liczby punktów przypisanych stwierdzonym niezgodnościom.**

Propozycja poprawki:

w art. 51 w ust. 2 w pkt 3 skreśla się wyrazy „w przepisach ustawy i”.

6. **Zasadnicze zastrzeżenia** budzą przepisy procedowanej ustawy dotyczące **kar administracyjnych**. Z ich analizy wynika, że ustawa reguluje różne sprawy dotyczące kar administracyjnych, ale nie zawiera przepisu stanowiącego podstawę prawną do ich nałożenia (przepisu określającego kto i w jakiej formie nakłada karę administracyjną, np. w drodze decyzji administracyjnej). Oznacza to, że w tym zakresie ustawa zawiera lukę. Z proponowanych przepisów można wyłącznie wnioskować, że kara administracyjna jest nakładana w decyzji w sprawie przyznania pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1, 3 i 4 (art. 51 ust. 1, art. 52, art. 53 ust. 2, art. 54, art. 67 ust. 1, art. 69 ust. 3, art. 76). Wskazać przy tym należy, że taką podstawę ustawa przewiduje w przypadku **kar**. Jest to art. 51 ust. 4 stanowiący, że karę nakłada się w decyzji w sprawie o przyznanie danej pomocy. W związku z tym, w zależności od intencji projektodawcy, rekomenduje się rozszerzenie ustawy o przepis kompetencyjny dla określonego podmiotu do nakładania kar administracyjnych. Z uwagi na to, że ustawa zawiera dwa przepisy określające inny zakres uchybień objętych karą administracyjną (**art. 51 ust. 1** przewidujący karę administracyjną za nieprzestrzeganie przepisów, o których mowa w art. 1 pkt 1 procedowanej ustawy, przepisów procedowanej ustawy oraz przepisów wydanych na podstawie jej art. 55 ust. 1, art. 70 i art. 70, **oraz art. 52** przewidujący karę administracyjną za nieprzestrzeganie norm lub wymogów podstawowych) przygotowanie propozycji poprawki w omawianym zakresie będzie możliwe po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu. Należy przy tym zaznaczyć, że jeżeli pozostałe przepisy art. 51, np. ust. 5 czy ust. 6 dotyczące kar, miałyby mieć również zastosowanie do kar administracyjnych, to przepisy te wymagają odpowiedniej zmiany. Ewentualne propozycje poprawek w tym zakresie także zostaną przygotowane po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.
7. Przepis art. 65 ust. 2 ustawy stanowi, że właściwość miejscową kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ustala się według miejsca zamieszkania albo siedziby **strony**. Wątpliwości budzi jednak, czy faktycznie właściwość ta ma być ustalana w zależności od zamieszkania albo siedziby **strony**

postępowania administracyjnego czy raczej podmiotu wnioskującego o przyznanie pomocy (wnioskodawcy). Należy bowiem zaznaczyć, że znaczenie strony (w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego) jest szersze od znaczenia wnioskodawcy w danej sprawie. Nie każda strona jest wnioskodawcą w danej sprawie. **Stron może być teoretycznie w danej sprawie kilka, a ich miejsce zamieszkania albo siedziba może czynić właściwym w danej sprawie kierowników różnych biur powiatowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W związku, z tym jeżeli w analizowanym przepisie chodzi o miejsce zamieszkania albo siedziby podmiotu wnioskującego o przyznanie pomocy finansowej, rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki, wzorowanej na rozwiązaniu przyjętym w innym przepisie procedowanej ustawy (art. 82 ust. 3).**

Propozycja poprawki:

w art. 65 w ust. 2 wyraz „strony” zastępuje się wyrazami „podmiotu wnioskującego o przyznanie pomocy”.

8. W kontekście zasad i trybu ogłaszania dokumentów w dziennikach urzędowych ministrów kierujących działem administracji rządowej, określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, wątpliwości budzi przepis art. 80 ust. 2 ustawy stanowiący, że Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ogłasza corocznie w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw rozwoju wsi wskazane w tym przepisie informacje.

Po pierwsze – ponieważ z art. 12 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 tej ustawy wynika, że w dzienniku urzędowym ministrów kierujących działem administracji rządowej ogłasza się akty normatywne organu wydającego dziennik urzędowy i nadzorowanych przez niego urzędów centralnych, a także że można w nim publikować informacje, komunikaty, obwieszczenia i ogłoszenia, ale tylko wskazanych wyżej organów. **Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie jest takim organem.**

Po drugie – należy przyjąć, że jeżeli już informacja taka miałaby być ogłaszana w dzienniku urzędowym ministra (na podstawie proponowanego przepisu, jako *lex specialis*), to raczej nie przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a przez wydającego ten dziennik ministra. W takiej sytuacji można przyjąć,

że Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przekazuje ministrowi informację, a ten ogłasza ją w wydawanym przez siebie dzienniku urzędowym.

W związku z powyższym, ewentualna propozycja poprawki w omawianym zakresie zostanie przygotowana po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

9. Przepisy art. 113 ust. 6 pkt 5 lit. a oraz ust. 7 pkt 3 ustawy są niejednolite w sposobie redagowania analogicznych spraw dotyczących wymogu doświadczenia osób ubiegających się o wpis na wskazane w tych przepisach listy. Przepis art. 113 ust. 6 pkt 5 lit. a odnosi się do osoby, która ma „**co najmniej 6 miesięcy doświadczenia**”, natomiast art. 113 ust. 7 pkt 3 do osoby, która ma „**co najmniej 6-miesięczne doświadczenie**”. Dążąc więc do zapewnienia jednolitości w obrębie przepisów tego samego artykułu oraz mając na uwadze rozwiązanie przyjęte w pozostałych przepisach procedowanej ustawy (art. 28 ust. 1 pkt 3 lit. b), rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 113 w ust. 6 w pkt 5 w lit. a wyrazy „6 miesięcy doświadczenia” zastępuje się wyrazami „6-miesięczne doświadczenie”.

10. Wątpliwości budzi proponowany w art. 138 pkt 4 ustawy przepis art. 4b ust. 1 ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności. Stanowi on, że „W przypadku gdy nie ma podstaw, aby stowarzyszenie działało dalej jako LGD zgodnie z art. 4, marszałek województwa informuje stowarzyszenie **o tych okolicznościach**”. Jego brzmienie wskazuje natomiast nie na okoliczności (l. mn.), lecz na okoliczność (l. poj.) – brak podstaw, aby stowarzyszenie działało dalej jako LGD, zgodnie z art. 4 – o której marszałek informuje stowarzyszenie. W związku z tym rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 138 w pkt 4, w art. 4b wyrazy „tych okoliczności” zastępuje się wyrazami „tej okoliczności”.

11. Proponowany w art. 138 pkt 18 ustawy przepis art. 22e ust. 1 ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności został zredagowany niezgodnie z wymogiem § 56 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej. Składa się on bowiem z dwóch zdań, **przy**

czym jedno z nich składa się z wprowadzenia do wyliczenia i wyliczenia (punktów).
Zgodnie natomiast z ww. § 56 ust. 1 cyt.: „W obrębie artykułu (ustępu) zawierającego wyliczenie wyróżnia się dwie części: wprowadzenie do wyliczenia oraz punkty.”.

W związku z tym rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 138 w pkt 18, w art. 22e w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „protestu. Informacja ta zawiera” zastępuje się wyrazami „protestu zawierającą”.

12. W przepisach art. 157 ust. 1 ustawy należy dokonać korekty polegającej na zastąpieniu wyrazów odzwierciedlających pełną nazwę Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa skrótem użytym w art. 9 ust. 1 na oznaczanie tej agencji w dalszych przepisach procedowanej ustawy, a więc m. in. w art. 157 (np. analogicznie do rozwiązania przyjętego w innym przepisie przejściowym art. 151).

Propozycja poprawki:

skreśla się użyte w art. 157 w pkt 1 we wprowadzeniu do wyliczenia, w pkt 2 i 3 oraz w pkt 4 dwukrotnie wyrazy „Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa”.

13. W art. 163 w ust. 5 ustawy proponuje się dokonać korekty redakcyjnej polegającej na zastąpieniu wyrazów „niezwłocznie po wejściu w życie ustawy” wyrazami „niezwłocznie po **dniu** wejścia w życie ustawy”.

Propozycja poprawki:

w art. 163 w ust. 5 wyrazy „po wejściu” zastępuje się wyrazami „po dniu wejścia”.

Sławomir Szczepański

Główny legislator